

Stavba zemského telesa (Zeme), geosféry, zemská kôra, litosféra, zemský plášť, astenosféra, litosférické dosky, zemské jadro :)

Planétu Zem tvoria viaceré sústredné obaly, ktoré majú určité charakteristické chemické zloženie a fyzikálne vlastnosti.

Obaly sú zoskupené do troch hlavných **geosfér** usporiadaných podľa hustoty a navzájom oddelených plochami nespojitosti.

- **Zemská kôra** vytvára najvrchnejšiu časť Zeme, oddelenú od zemského plášťa tzv. Mohorovičičovou diskontinuitou v hĺbke 35 km. Má pevný charakter a spolu s vrchnou časťou zemského plášťa po astenosféru sa označuje ako **litosféra**.
- **Zemský plášť** je od jadra obalený plochami diskontinuity v hĺbke 2 900 km. Jeho hustota je 3,3-5,7 g/cm³. Skladá sa prevažne zo Mg-Fe-Al silikátov a má pomerne zložitú stavbu. V hĺbkach od 100 do 200 km sa nachádza plastická zóna - **astenosféra**, po ktorej sa „pohybujú“ jednotlivé kryhy zemskej kôry - **litosférické dosky**.
- **Zemské jadro** predstavuje najvnútornejšiu časť zemského telesa (priemerný polomer Zeme je 6 371 km) s hustotou 9,4-15 g/cm³. Tvorí ho prevažne železo (90 %) a nikel (8 %). Predpokladá sa, že vonkajšia časť jadra je v kvapalnom (viskóznom) stave a len vnútorné tzv. „jadierko“ je tuhé.

